

Nr 47.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt ryttmästaren i förutvarande Skånska husarregementets reserv N. E. L. P:son Henning; given Stockholms slott den 25 januari 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

G U S T A F.

Ivar Vennerström.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 januari 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORESS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Vennerström, anför:

Enligt förordningen den 15 november 1912 (nr 413) angående arméns reserver av befäl och civilmilitär personal, vilken förordning numera ersatts av förordningen den 27 september 1927 (nr 364) angående befäl och civilmilitär personal i arméns reserver men fortfarande gäller beträffande viss äldre reservpersonal, utgöres officerspersonalen i regementes reserv av, bland annat, officerare, som vid eller efter avgång från beställning på stat utan rätt till fyllnadspension på ansökan vunnit inträde i regementes reserv. Enligt § 4 mom. 3 i förstnämnda förordning äro dessa officerare skyldiga att fullgöra en repetitionsövning minst vart tredje år intill utgången av det kalenderår, då de uppnå 40 års ålder.

Bihang till riksdagens protokoll 1935. 1 saml. Nr 47,

Dylik repetitionsövning skall enligt § 4 mom. 4 i samma förordning fullgöras första gången senast tredje året efter det, då vederbörande såsom fast anställd sista gången deltog i regementsövning. Jämligt § 17 jämförd med § 16 mom. 3 i förordningen utgår till den, som fullgjort stadgad tjänstgöring, efter uppnåendet av 55 års ålder pension med 300 kronor för år, varvid vederbörande blir skyldig att kvarstå i reserven intill fyllda 65 år. Å det sålunda angivna pensionsbeloppet utgå därjämte vissa tilläggsförmåner.

Uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 oktober 1934 har chefen för Skånska kavalleriregementet gjort framställning om beviljande av pension åt ryttmästaren i förutvarande Skånska husarregementets reserv N. E. L. P:son Henning och därvid anført i huvudsak följande.

Vid granskning av Hennings tjänstgöringsförhållanden i och för dennes berättigande att komma i åtnjutande av pension vid under år 1935 uppnådda 55 års ålder hade det ådagalagts, att Henning, vilken den 2 november 1917 inträdde i Skånska husarregementets reserv och sålunda haft skyldighet att jämligt förordningen den 15 november 1912 angående arméns reserver av befäl och civilmilitär personal fullgöra en repetitionsövning senast under år 1920, då han den 2 mars uppnådde 40 års ålder, icke varit i tjänst eller blivit inbeordrad till tjänstgöring vid Skånska husarregementet. Då så icke skett, hade från regementets sida uppenbarligen ett fel blivit begånget. Anledningen härtill hade icke kunnat utrönas, vare sig den varit beroende på förbiseende eller på missuppfattning av förordningens mening, i det att Henning redan i början av år 1920 uppnått 40 levnadsår.

Henning, som utnämnts till officer den 7 december 1900, hade kvarstått på stat till den 16 oktober 1915, då han erhållit tillstånd att kvarstå lönlös i regementet under två år. Den 2 november 1917 hade han erhållit avsked med tillstånd att såsom ryttmästare inträda i regementets reserv. Ehuru han varit på och över stat under 17 år och därunder fullgjort honom åliggande regementsövningar, skulle han sålunda genom ovan anförda, av honom oberoende förhållanden till följd av en icke fullgjord repetitionsövning bliva utestängd från möjligheten att erhålla pension.

Vid jämförelse med andra officerare i reserven, vilka fullgjort stadgad tjänstgöring för erhållande av reservpension, torde framgå, att Henning fullgjort flera repetitionsövningar än mången annan pensionstagare.

Under sådant förhållande och för att Henning oförskyllt ej måtte gå miste om pensionsförmånen hemställde regementschefen, antingen att Henning av nåd måtte få anses hava fullgjort all honom författningsenligt åliggande tjänstgöring för att komma i åtnjutande av pension såsom ryttmästare i reserven eller att han måtte få inbeordras till fullgörande av den repetitionsövning om 42 dagar, som han författningsenligt borde hava fullgjort under år 1920.

Av en handlingarna i ärendet bifogad avskrift av en den 10 oktober 1934 dagtecknad skrivelse från arméförvaltningens civila departement till chefen för Skånska kavalleriregementet framgår, att departementet — enär Henning icke fullgjort den repetitionsövning, som det jämligt § 4 mom. 4 i 1912 års reservbefälsförordning ålegat honom att efter inträdet i reserven fullgöra före utgången av år 1920 — genom beslut nyssnämnda dag funnit sig icke kunna bifalla en av Henning gjord framställning om erhållande av pension.

Uti utlåtande i ärendet den 26 oktober 1934 har *arméförvaltningens civila departement* anfört följande.

Civila departementet finge erinra därom, att departementet den 30 oktober 1925 prövat en av förtidsavgångne fanjunkaren i Göta livgardes reserv A. L. Svensson gjord ansökning om pension icke kunna bifallas, enär Svensson icke fullgjort en honom efter inträdet i reserven författningsenligt åliggande repetitionsövning. I anledning av en inom andra kammaren väckt motion (nr 13) hade emellertid 1927 års riksdag (riksdagens skrivelse nr 214) — med hänsyn till att Svensson icke erhållit inkallelse till nämnda repetitionsövning samt till hans långa anställningstid i statens tjänst — medgivit, att den omständigheten, att Svensson icke i allo fullgjort den militära tjänstgöring, som enligt 1912 års reservbefälsförordning erfordrades för erhållande av pension såsom underofficer i reserven, icke skulle utgöra hinder för honom att komma i åtnjutande av den pension, vartill han enligt bestämmelserna i nämnda förordning eljest kunde finnas berättigad.

Henning hade, i likhet med Svensson, utan eget förvållande icke blivit inkallad till en repetitionsövning. På grund härav och då i övrigt omständigheter liknande dem, som föranlett riksdagens ovannämnda medgivande, syntes föreliggande beträffande Henning, ansåge departementet det vara med rätt och billighet överensstämmande, att denne komme i åtnjutande av den pension, som skulle tillkommit honom, därest han efter inträdet i reserven fullgjort den omförmälda repetitionsövningen.

Departementet finge alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att den omständigheten, att Henning icke i allo fullgjort den militära tjänstgöring, som enligt 1912 års reservbefälsförordning skolat av honom fullgöras för erhållande av pension såsom officer i reserven, icke måtte utgöra hinder för honom att komma i åtnjutande av den pension, vartill han eljest kunde finnas berättigad.

Statskontoret, som ävenledes hörts över den gjorda framställningen, har i yttrande den 7 januari 1935, under återopande av vad arméförvaltningens civila departement anfört i sitt nyss omförmälda utlåtande den 26 oktober 1934, förklarat sig icke vilja göra erinran mot bifall till den i samma utlåtande gjorda hemställan.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Henning, som är född den 2 mars 1880, den 26 oktober 1917 erhållit tillstånd att från och med den 2 påföljande november såsom ryttmästare inträda i Skånska husarregementets reserv efter att förut sedan den 7 december 1900 hava tillhört samma regemente såsom officer på eller över stat. Före inträdet i reserven har han såsom fast anställd senast under år 1917 deltagit i regementsövning. Jämlikt § 4 mom. 3 och 4 i reservbefälsförordningen den 15 november 1912, vilken förordning är å Henning tillämplig, har Henning varit skyldig att senast under år 1920 fullgöra ytterligare en repetitionsövning. Denna repetitionsövning har icke av Henning fullgjorts. Genom sin uraktlåtenhet i förevarande avseende har Henning icke uppfyllt de villkor beträffande tjänstgöring, som i 1912 års reservbefälsförordning föreskrivas för erhållande av reservbefäls pension, och arméförvaltningens civila departement har på grund härav förklarat sig icke kunna tillerkänna honom dylik pension.

Departements-
chefen.

Då emellertid Hennings uraktlåtenhet att fullgöra ifrågavarande repetitionsövning icke beror på någon försumlighet från hans sida utan på den omständigheten, att vederbörande militära myndigheter underlåtit att inkalla honom till tjänstgöringen i fråga, anser jag det obilligt, att han till följd därav skall gå miste om den reservbefäls pension, som eljest skulle hava tillkommit honom, i synnerhet som han i övrigt fullgjort militär tjänstgöring i betydligt större utsträckning än flertalet av de officerare i reserven, vilka erhålla dylik pension. I anslutning till de i ärendet hörda myndigheternas förslag finner jag mig därför böra tillstyrka, att Henning tillerkännes rätt till pension enligt bestämmelserna i 1912 års reservbefälsförordning utan hinder av, att han icke i allo fullgjort den militära tjänstgöring, som enligt föreskrifterna i nämnda förordning erfordras för pensions erhållande.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den omständigheten, att ryttmästaren i förutvarande Skånska husarregementets reserv N. E. L. P:son Henning icke i allo fullgjort den militära tjänstgöring, som enligt förordningen den 15 november 1912 angående arméns reserver av befäl och civilmilitär personal skolat av honom fullgöras för erhållande av pension såsom officer i reserven, icke må utgöra hinder för honom att komma i åtnjutande av dylik pension.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Alf Ewerlöf.